

Брой 9 (129)

ИНФОРМАЦИОНЕН
БЮЛЕТЕН

2006

3 Брой:

5/6 стр.

**НОВАТА ПОЛИТИКА НА ЕС
ЗА РАЗВИТИЕТО
НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
Е НАСОЧЕНА КЪМ ХОРАТА**

7/8 стр.

**КАКВО СЕ СЛУЧВА
В РАМКИТЕ НА ПРОЕКТ
„СЕЛСКА МРЕЖА И ЛИДЕР“?**

9 стр.

**МЕСТНАТА ОБЩНОСТ
НАРЕЧЕ СВОЕТО НАМЕРЕНИЕ
„МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА КРЕСНА И СТРУМЯНИ
- РАЗВИТИЕ БЕЗ ГРАНИЦИ“**

10 стр.

**НАЙ-ДОБРОТО
ОТ ПРОФЕСИОНАЛНИЯ
ОПИТ НА АСКО**

11/12 стр.

**БЪЛГАРСКИТЕ МАЛКИ
И СРЕДНИ ПРЕДПРИЯТИЯ
И СТРУКТУРНИТЕ ФОНДОВЕ
НА ЕС**

12/13 стр.

**КАКВО МОЖЕМ ДА
НАУЧИМ ОТ ОПИТА НА
ПОЛСКИЯ НЕСТОПАНСКИ
СЕКТОР?**

14/15 стр.

ЗА МЕСТНАТА ВЛАСТ...

16 стр.

ГОДИШНА КОНФЕРЕНЦИЯ

**Региони и градове за икономически растеж
и създаване на работни места:**

ПРЕГЛЕД НА РЕГЛАМЕНТИТЕ НА КОХЕЗИОННАТА И РЕГИОНАЛНАТА ПОЛИТИКА НА ЕС ЗА ПЕРИОДА 2007 - 2013 г.

Икономически растеж и работни места за всички региони и градове на Европейския съюз - това послание е ключово за кохезионната (на сближаване) политика и нейните инструменти за периода 2007 - 2013. За този период най-голямата инвестиция, която някога е планирана от ЕС чрез кохезионните инструменти, е в размер на 308 милиарда евро с цел постигане на икономически регионален растеж и стимулиране на работния пазар. 81,54 % от общата сума е концентрирана по цел „Икономическо сближаване“, по която за финансова помощ могат да кандидатстват най-бедните европейски страни и региони. За останалите региони са предвидени 15,95 % от Структурните фондове за развитие на иновации, устойчиво развитие, подобрена достъпност и обучителни проекти в рамките на цел „Регионална конкурентноспособност и създаване на работни места“.

Други 2,52 % от фондовете ще са достъпни за трансгранично, транснационално и междурегионално коопериране по цел „Европейско териториално сътрудничество“.

Кохезионната и регионалната политика стимулира допълнителен икономически растеж за регионите, които изостават с 10 % от общия растеж за ЕС, в резултат на което се предвижда да се създадат повече от 2,5 милиона нови работни места. В сравнение с периода 2000 - 2006 **главните политически промени** са следните:

■ Кохезионната и регионалната политика са по-ясно фокусирани върху обновения план за икономически растеж и работна сила на регионално и местно ниво;

■ Кохезионната и регионалната политика са модернизирани чрез прилагането на стратегически подход;

■ Кохезионната и регионалната политика действа по опростен и ефикасен начин. Например броят на инструментите е намален от шест на три, въведен е принципът на пропорционалност, който свежда до минимум бюрократичността на процедурите, броят на програмиращите стъпки е намален от три на две, валидно е правилото за кандидатстване на национален вместо на об-

щностен принцип, изисква се повече прозрачност на управлението на Европейските фондове от страните членки и регионите.

Въз основа прилагането на Структурните фондове, които установяват общи правила на управление, стратегическите насоки на общността за кохезионната политика се фокусират върху целите на плана за икономически растеж и работна сила.

Страните членки подготвят Национална стратегическа референтна рамка, както и оперативни програми, които предлагат стратегия и поле на действие. Тези документи са опорните точки за избор и финансиране на проекти на местно ниво - задача, която се изпълнява от националните и регионалните органи съвместно със службите на Комисията, съгласувано със стратегическите цели и процедурите на избор на проекти, контрол и оценка.

Определени целеви суми за финансиране се съгласуват с целите на плана за икономическо развитие и работна сила: по отношение на цел „Икономическо сближаване“ сумата е 60 %, а по отношение на цел „Регионална конкурентноспособност и създаване на работни места“ - 75 % от общата сума за финансиране, която трябва да бъде отделена за дейности, подкрепящи, например, изследвания в областта на науката и иновациите, информационното общество и устойчивото развитие.

Прилагане на Структурните фондове 2007 - 2013

Чл. 158 - 162 от Договора за Европейските общности постановява, че Съюзът подпомага цялостното хармонично развитие и насърчава икономическото и социалното сближаване чрез изравняване на икономическите показатели на регионите. За периода 2007 - 2013 целевите инструменти са правно регламентирани в пакет от **пет регламента**, одобрени от Съвета и Европейския парламент през юли 2006 г.:

■ Главният регламент определя **общи принципи, правила и стандарти** за прилагане на трите кохезионни инструмента: Европейския регионален фонд за развитие (ЕРФР), Европейския социален фонд (ЕСФ) и Кохезионния фонд (КФ). Въз основа на принципа на споделяното управление между ЕС и страните членки и регионите този регламент постановява нов процес на програмиране в рамките на Стратегическите насоки на Общността за сближаване, както и общите стандарти за финансово управление, контрол и оценка. Реформираната система предвижда опростено, пропорционално и децентрализирано управление на Кохезионния и Структурните фондове.

■ Регламент за Европейския фонд за регионално

развитие (ЕФРР) определя неговата **роля и поле** на действие като насърчаване на публичните и частните инвестиции за намаляване на икономическите различия между регионите. ЕФРР подкрепя програми, които работят за регионално развитие, икономическа промяна, повишаване на конкурентноспособността и териториалното сътрудничество в рамките на ЕС. Приоритетите за финансиране включват научни изследвания, иновации, опазване на околната среда, докато инфраструктурните инвестиции играят важна роля, особено за най-неразвитите региони.

■ Европейският социален фонд (ЕСФ) се изпълнява по линия на Европейската стратегия за създаване на работни места и се фокусира върху **четири ключови области**: засилване адаптивността на работната сила и предприятията, увеличаване достъпа до работни места и участие на пазара на труда, засилване на социалната интеграция чрез борба с дискриминацията и улесняване достъпа до пазара на труда за хора в неравностойно положение, насърчаване партньорството за реформа в областта на работната сила и социална интеграция.

■ Кохезионният фонд (КФ) предвижда дейности в областта на околната среда и трансевропейските транспортни мрежи. Той е достъпен за страните членки с брутен национален доход по-малък от 90 % средно за Общността, което означава, че полето на действие покрива новоприсъединилите се държави, както и Гърция и Португалия. Испания е в правото си да кандидатства по Кохезионния фонд, като намираща се в преходен период. За планирания период Фондът заедно с ЕФРР ще допринася за многогодишни инвестиционни програми, управлявани по децентрализиран начин, вместо да се нуждаят от одобрение от Комисията като индивидуални проекти.

■ Петият регламент въвежда понятието **Европейско териториално сътрудничество (ЕТС)**. Целта на този нов правен инструмент е да ръководи процеса на трансгранично, транснационално и междурегионално коопериране между регионите и местните власти.

Цели, региони и инструменти

В периода 2007 - 2013 ЕФРР, ЕСФ и КФ ще допринесат за постигането на **три цели**: Сближаване (ЕФРР, ЕСФ, КФ), Регионална конкурентноспособност и създаване на работни места (ЕФРР, ЕСФ) и Европейско териториално сътрудничество (ЕФРР). При регионален БВП под 75 % средно за ЕС регионите могат да кандидатстват по цел „Икономическо сближаване“, докато всички останали региони ще имат достъп до фондовете по цел „Регионална конкурентноспособност и създаване на работни места“. По географски признак регионите, които могат да кандидатстват по цел „Европейско терито-

риално сътрудничество“, са трансграничните региони или тези, които принадлежат към зоните за транснационално сътрудничество и се определят с решение на Комисията. Финансовите ресурси по тези три цели и методът на тяхното разпределение са определени в Общия регламент. Сумите са изразени в цени за 2004 г. Целите, регионите и разпределенията са както следва:

■ Обосновката по цел „Сближаване“ е да се стимулира икономическото развитие и факторите, водещи до реално сближаване за най-малко развитите страни членки и региони. За ЕС, състоящ се от 27 държави, тази цел се отнася до - в рамките на 17 страни членки - 84 региона с население 154 милиона, чийто БВП е по-малък от 75% от средния за Общността, и - във финална фаза - други 16 региона с население 16,4 милиона с БВП малко над прага, дължащо се на статистическия ефект от разширяването на ЕС. Сумата за цел „Сближаване“ е 251,1 милиарда евро, което представлява 81,5 % от всички фондове.

Сумата е разпределена както следва: 189,6 милиарда евро за регионите на сближаване, 12,5 милиарда за регионите във финална фаза, и 61,6 милиарда за Кохезионния фонд, който е достъпен за 15 страни членки.

■ Извън регионите за сближаване цел „Регионална конкурентноспособност и създаване на работни места“ е насочена към засилване конкурентноспособността и привлекателността на регионите, както и към създаването на работни места чрез двустепенен подход. Първо, програми за развитие ще подпомагат регионите да планират и насърчават икономическата промяна чрез иновации и стимулиране общество на знанието, предприемчивост, защита на околната среда. Второ, повече и по-добри работни места ще се създават чрез приспособяване на работната сила и инвестиции в човешките ресурси. За ЕС-27 общо 168 региона отговарят на изискванията, с население от 314 милиона души. От тях 13 региона с население 19 милиона представляват т.нар. области в първоначална фаза и са обект на специално финансово разпределение, дължащо се на техния предишен статут като региони по „Цел 1“. Сумата от 49,1 милиарда евро - от които 10,4 милиарда евро за регионите в първоначална фаза - представлява малко под 18 % от общото разпределение. По тази цел са включени регионите на 19 страни членки.

■ Цел „Европейско териториално сътрудничество“ насърчава трансграничното коопериране чрез съвместни местни и регионални инициативи, транснационално сътрудничество, целящо интегрирано териториално развитие, и междурегионално сътрудничество и обмяна на опит. Населението в трансграничните региони наброява 181,7 милиона души (37,5 % от европейското

население), като се има предвид, че всички европейски региони и граждани са с големина и брой колкото един от всички 13 транснационални области на сътрудничество. 7,75 милиарда евро (2,5 % от фондовете) е сумата по тази цел и се разделя както следва: 5,57 милиарда евро за трансгранично сътрудничество, 1,58 милиарда евро за транснационално сътрудничество и 392 милиона евро за междурегионално сътрудничество.

Концентриране на кохезионни инструменти по приоритетни области

Общият регламент постановява нова концентрация на средства за сближаване, която предполага страните членки да отделят средства за дейности по новата стратегия за икономическия растеж и работната сила (Лисабонската стратегия). Тези дейности засягат приоритетни области като научни изследвания и технологично развитие, иновации и предприемачество, информационно общество, транспорт (за регионите на сближаване), енергетика, включително алтернативни енергийни източници, защита на околната среда и въпроси, свързани с човешките ресурси и пазара на труда.

Разпределението на средства е 60 % за регионите на сближаване и 75 % за регионите по цел „Регионална конкурентноспособност и създаване на работни места“. Ресурсите са предвидени за ЕС-15, което не включва новите страни членки.

Нови инструменти на регионалната политика и финансов инженеринг

Три нови инструмента на Регионалната политика за периода 2007 - 2013 ще подпомагат страните членки и регионите да провеждат сигурно и ефикасно управление на фондовете и да извличат повече полза от инструментите на финансовия инженеринг. По-тясното сътрудничество между Европейската комисия, Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) и други финансови институции ще повиши капацитета на националните и регионалните институции.

■ **JASPERS** (Joint Assistance in Supporting Projects in European Regions - Обединена помощ за подкрепящи проекти в Европейските региони) развива сътрудничеството между Европейската комисия, ЕИБ и Европейската банка за развитие и сътрудничество с цел обмяна на опит и подпомагане страните членки и регионите в процеса на подготовка на главните им проекти;

■ **JEREMIE** (Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises - Обединени европейски ресурси за микро- до средни предприятия) е инициатива на Европейската комисия заедно с ЕИБ и Европейския ин-

вестиционен фонд за повишаване достъпа до финансиране за развитие на микро-, малки и средни предприятия в регионите на ЕС;

■ **JESSICA** (Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas - Обединена европейска подкрепа за устойчиво развитие на градските зони) е

инициатива на Европейската комисия в сътрудничество с ЕИБ и Съвета на Европейската банка за развитие за стимулиране устойчивото инвестиране в градските области. ◆

За повече информация:

http://ec.europa.eu/regional_policy

КОХЕЗИОННА ПОЛИТИКА 2007 - 2013: ФИНАНСОВО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ В МИЛИОНИ ЕВРО

	ЦЕЛ ИКОНОМИЧЕСКО СБЛИЖАВАНЕ			ЦЕЛ РЕГИОНАЛНА КОНКУРЕНТНОСПОСОБНОСТ И СЪЗДАВАНЕ НА РАБОТНИ МЕСТА		ЦЕЛ ЕВРОПЕЙСКО ТЕРИТОРИАЛНО СЪТРУДНИЧЕСТВО	ОБЩО
	Кохезионен фонд	Сближаване	Финален етап	Първи етап	Регионална конкурентно способност		
Белгия			579		1 268	173	2 019
Чешка Република	7 830	15 149			373 346		23 697
Дания					453	92	545
Германия			10 553	3 771	8 370	756	23 450
Естония	1 019	1 992				47	3 058
Гърция	3 289	8 379	5 779	584		186	18 217
Испания	3 250	18 727	1 434	4 495	3 133	497	31 536
Франция		2 838			9 123	775	12 736
Ирландия				420	261	134	815
Италия		18 867	388	879	4 761	752	25 647
Кипър	194			363		25	581
Латвия	1 363	2 647				80	4 090
Литва	2 034	3 965				97	6 097
Люксембург					45	13	58
Унгария	7 589	12 654		1 865		344	22 452
Малта	252	495				14	761
Холандия					1 477	220	1 696
Австрия			159		914	228	1 301
Полша	19 562	39 486				650	59 698
Португалия	2 722	15 240	254	407	436	88	19 147
Словения	1 239	2 407				93	3 739
Словакия	3 433	6 231			399	202	10 264
Финландия				491	935	107	1 532
Швеция					1 446	236	1 682
Великобритания		2 436	158	883	5 349	642	9 468
България	2 015	3 873				159	6 047
Румъния	5 769	11 143				404	17 317
Неразпределени						392	392
ОБЩО	61 558	177 083	12 521	10 385	38 742	7 750	308 041

НОВАТА ПОЛИТИКА НА ЕС ЗА РАЗВИТИЕТО НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ Е НАСОЧЕНА КЪМ ХОРАТА

■ **Марина Димова**

програмен координатор, ФРМС

Новата политика за развитие на селските райони

Националната политика на България за бъдещото развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г., когато страната ни ще бъде пълноправен член на Европейския съюз (ЕС), се обуславя от Общата селскостопанска политика на ЕС и съществуващите национални приоритети в тази област. **А новата политика на Съюза за развитието на селските райони е насочена преди всичко към хората.** За България бъдещото прилагане на политика за устойчивото развитие на селските райони ще означава реализация на мерки, чрез които да се насърчи развитието на селската икономика, да се превъзмогне обезлюдяването на българските села, да се подобри качеството на живот в селските райони и да се създават възможности за заетост. България ще получи достъп до финансов ресурс от Европейския селскостопански фонд за развитие на селските райони чрез **Програмата за развитие на селските райони.**

Посоката за развитието на селските райони на България, очертана в рамките на Националния стратегически план

Приоритетите в Националния ни стратегически план са **развитие на конкурентно земеделие и горско стопанство, иновации в хранително-преработвателния сектор, опазване на природните ресурси и защита на околната среда в селските райони, както и насърчаване на възможностите за заетост и подобряване на качеството на живот в селските райони** чрез разнообразяване на селската икономика - атрактивен селски, културен и екотуризъм, развитие на услуги и занаяти, подобряване на комуникациите и достъпа до услуги, както и подобряване на конкурентноспособността на земеделските производители.

Подходът ЛИДЕР

Новият елемент в цялостната реализация на политиката за развитие на селските райони в страната ни, а и изобщо на територията на цяла Европа, е прилагането на **подхода ЛИДЕР** като хоризонтален принцип, чрез

който се осъществяват всички приоритети и цели на Общата селскостопанска политика. Абревиатурата ЛИДЕР означава „Връзки между дейностите за развитие на селските райони“¹. Както подсказва наименованието, това е по-скоро метод за мобилизиране и подпомагане развитието на селските райони в местните селски общности, отколкото определена серия от мерки, които трябва да се приложат. Подходът ЛИДЕР се развива в страните членки на ЕС през последните 15 години, но до този момент той беше отделна, самостоятелна инициатива на Общността.

От началото на прилагането на Програма ЛИДЕР през 1991 г. се предостави възможност на общностите в селските райони на Европейския съюз да поемат активна роля в изграждането на бъдещето на територията, в която живеят. ЛИДЕР е ценен инструмент, който работи добре в различни условия и в различните видове селски райони, като по този начин приспособява воденето на политика в селските райони към огромните различия в съществуващите нужди. Поради всички тези причини ЛИДЕР се е превърнал в неотделима част от политиката за развитие на селските райони. Като насърчава местното участие в планирането и осъществяването на стратегиите за устойчиво развитие, подходът ЛИДЕР е неделима част от прилагането на ефективна и устойчива политика за развитието на селските райони.

За първи път през периода 2007 - 2013 година ЛИДЕР се включва като интегрална ос или приоритетна цел в Регламента за развитие на селските райони. Подходът се характеризира с това, че са определящи гласът на местните общности, тяхната собствена визия и желание за развитие, както и правото на тези общности сами да формулират своето желание по какъв начин, чрез какви конкретни дейности ще се развива дадената територия. Основна философия на подхода е приемането, например, че конкурентноспособността в производството на храни, запазването на чиста околна среда и създаването на възможности за работа на местното население са взаимоподдържащи се аспекти от живота в селските райони, изискващи специфични умения, подходящи технологии и услуги, които трябва да бъдат решени като един цялостен пакет и с подходящи политически мерки, а не поотделно.

¹ От френски: „*Liaisons entre actions de développement rural*“.

Основните характеристики на подхода ЛИДЕР

Разликата между ЛИДЕР и други по-традиционни стратегически мерки за развитие на селските райони се състои в това, че ЛИДЕР по-скоро посочва „как“ да се действа, а не предопределя „какво“ точно следва да бъде реализирано в селските райони.

Седем са основните характеристики на ЛИДЕР, които на практика са инструментариум на подхода и всяка една от тях допълва и взаимодейства с останалите по време на целия процес на прилагане с дългосрочен ефект върху динамиката на селските райони и техните възможности за решаване на собствените им проблеми.

Сред основните характеристики на ЛИДЕР е партньорството между различните заинтересовани страни на местно ниво посредством създаването на **Местни инициативни групи (МИГ)** - гравитните единици на устойчивото и интегрирано развитие на селските райони на страната. Членове на МИГ са представители на обществения, частния и гражданския сектор, като участието на публичния сектор в Управителния съвет на МИГ не може да надвишава 50%. Дейността на МИГ е двигател на местното развитие и носител на новаторски идеи чрез активно включване на местните общности и мобилизиране на енергията на хората.

Друга основна характеристика на ЛИДЕР е прилагане на **териториален подход** при реализация на действията, насочени към подобряване на социално-икономическата ситуация в селските райони. Местната инициативна група работи за развитието на дадена територия, която е хомогенна, социално свързана и характеризирана от общи традиции, култура; с естествена географска обвързаност и обща идентичност, чувство за принадлежност или общи нужди и очаквания на хората, живеещи на тази територия.

Местната общност формулира и разработва своя **Местна стратегия за развитие**, като в процеса са включени всички заинтересовани страни на местно ниво. Важен елемент и характеристика на подхода ЛИДЕР в това отношение е прилагането на **многосекторен подход** при местното планиране - т.е. всички, предвидени за реализация дейности, и проектите, съ-

държащи се в местните стратегии, трябва да бъдат взаимосвързани и надграждащи се, като в крайна сметка това води до цялостното интегрирано развитие на територията. Местната общност ще има възможността да получи финансиране за реализацията на своята стратегия за развитие и ще носи пълната финансова отговорност за нейната успешна реализация.

От всички характерни черти на ЛИДЕР най-отличителната е подходът „отдолу-нагоре“. Политиките за селските райони, които следват този подход, трябва да бъдат проектирани и въведени по начин, който е най-подходящ за нуждите на общността, за която работят. Един от начините да се осигури това е да се поканят местните заинтересовани лица да подемят инициативата и да вземат участие и да се насърчи публично-частното партньорство на местно ниво.

ЛИДЕР играе важна роля за стимулиране на нови и новаторски подходи за развитието на селските райони. **Новаторството трябва да се разбира в широк смисъл.** Може да означава въвеждането на нов продукт, на нов процес, на нова организация или на нов пазар. Новаторството в селските райони може да означава и трансфер и адаптиране на иновации, породени другаде, модернизация на традиционни форми на опит и ноу-хау, или намиране на нови решения на устойчиви проблеми на селските райони.

Останалите важни характеристики на ЛИДЕР са свързани с насърчаването на **работа в мрежа и сътрудничеството** между заинтересованите групи, институции, бизнеса и гражданското общество, участващи в развитието на селските райони.

Първи стъпки към подготовка за прилагане на подхода ЛИДЕР

■ Вникване в смисъла на подхода и достатъчно познаване на всички характеристики, елементи и възможности, които той предоставя на местните общности за устойчиво развитие на селските райони;

■ Изграждане на капацитет сред местните общности за активно и ефективно участие в прилагането на подхода ЛИДЕР в България;

■ Провеждане на инициативи на местно ниво, чрез които да се насърчи обществено обсъждане и информиране относно възможностите за селските райони; местните общности да осъзнаят своята роля и да поемат собствена инициатива за формиране на местни публично-частни партньорства;

■ Разгръщане на местни инициативи, чрез които отделните територии в селските райони да създадат свои Местни инициативни групи и да започнат работа по разработване на Местни стратегии за развитие. ♦

КАКВО СЕ СЛУЧВА В РАМКИТЕ НА ПРОЕКТ „СЕЛСКА МРЕЖА И ЛИДЕР“?

Информационна кампания за бизнеса

През септември 2006 г. ФРМС инициира серия от информационни срещи в няколко региона в страната, озаглавени **„Възможности за частните предприемачи, производителите, фермерите и бизнеса в рамките на Националната програма за развитие на селските райони на България 2007 - 2013 г.“**. Инициативата бе част от проект **„Селска мрежа и ЛИДЕР“**, осъществяван съвместно от Министерството на земеделието и горите, Програмата на ООН за развитие и ФРМС.

Основна цел на информационната кампания бе да представи пред частните предприемачи, производителите, фермерите, кооперациите, представителите на преработвателния сектор, регионалните и местните браншови организации новата посока и конкретните възможности за инвестиции в селското и горското стопанство; да представи инструментите за устойчиво управление на земята и разнообразяване на икономическите дейности; да покаже предвижданите мерки за създаване на заетост и подобряване на инфраструктурата и услугите в селските райони, които ще бъдат подкрепяни чрез Националната програма за развитие на селските райони на България 2007 - 2013.

Проведени бяха **5 информационни срещи** - във Вършец, Трън, Разлог, Хасково и Кърджали. Участие в кампанията взеха над 200 души, представители на бизнеса, земеделските производители, частните предприемачи в преработвателния сектор, членове на съществуващите Местни инициативни групи, както и представители на Областните дирекции „Земеделие и гори“ и общинските служби по земеделие и гори.

По време на информационните срещи бяха представени проектите на всички мерки от Националната програма за развитие на селските райони, от които биха могли да се възползват частните предприемачи, производители, фермерите и браншовите организации и кооперации след 2007 г. Участниците получиха обща информация относно съдържанието на всяка една от мерките, допустимите дейности, потенциалните групи бенефициенти и обща информация за целите на всяка от мерките. Информационните срещи предоставиха възможност на участниците да се запознаят със широкия спектър от мерки, чрез които ще се даде възможност за реализация на инициативи на частните предпри-

мачи, заети в земеделския, горския и преработвателните сектори.

Информационната кампания показва, че **интересът** от страна на заинтересованите страни е изключително силен и на местно ниво съществува потребност от достъп до навременна и актуална информация относно възможностите за развитието на селските райони. Като цяло пролича и скептицизъм, и негативна нагласа относно това доколко бизнесът в страната ни е готов да участва активно в реализация на Националната програма за развитие на селските райони; доколко на местно ниво съществува финансов и технически капацитет за подготовка на проекти от частните предприемачи. Наложих се виждането, че тепърва предстоят много усилия и дейности, чрез които да се осигури добра информационна среда на местно ниво, която да даде навременна възможност за качествена подготовка на частните фермери и всички заинтересовани потенциални участници в изпълнението на Програмата.

Обучителни семинари за модератори

Другата основна посока на действие в рамките на проекта бе провеждането на два надгравдащи обучителни семинара за модератори, които да повишат своите знания и умения да работят успешно с местните

общности и да насърчават формирането на Местни инициативни групи на територията, в която живеят.

Обучителните семинари за модератори бяха на тема „Възможности и инструменти за развитието на селските райони в България“ и се проведеха на **4 - 5 септември в Пловдив** и **7 - 8 септември във Велико Търново**. Учебната програма акцентира върху теми, свързани с: мобилизиране и работа с местните общности; процеса на формиране на Местната инициативна група; основни елементи на стратегическото планиране на местното развитие и разработването на Местната стратегия за развитие; представяне на проектите на мерки, които са предвидени в рамките на Националната програма за развитие на селските райони. Обученията предоставиха отлична възможност за участниците - 38 души, да задълбочат своите познания и да могат да подпомагат усилията за прилагане на подхода ЛИДЕР при проявяване на интерес по места.

Предстоящи инициативи

Проект „Селска мрежа и ЛИДЕР“ ще продължи да предоставя нужната информация до всички заинтересовани организации и институции на местно и регионално ниво, свързана с новостите в областта на политиката за развитие на селските райони. Още през октомври 2006 г. ще стартира и следващата национална информационна кампания, която ще акцентира върху **Националната селска мрежа**, предоставяйки възможност за първи стъпки на регионално и местно ниво по посока консолидиране на интереса на различните заинтересовани страни и създаването на Националната селска мрежа.

През ноември 2006 г. ще се проведе и **национална конференция „Национална селска мрежа“**, която ще обедини всички публични, частни и граждански заинтересовани страни от развитието на селските райони и ще предостави възможност за широко обсъждане на предстоящите действия, насочени към формирането на национално движение на развитие на селските райони.

Екипът на проекта благодари на всички организации, партньори и институции, които оказаха съдействие и допринесоха за успешното провеждане на инициативите по проекта! ◆

За допълнителна информация по проекта:

www.flgr.bg, бутон „Селска мрежа“

Марина Димова, програмен координатор, ФРМС
тел.: 02/976 89 31

мобилен телефон: 0898/216505

електронна поща: mdimova@flgr.bg

Победителят в рамките на конкурса за лого на Национална селска мрежа на България е **ДЕСИСЛАВА ГЕОРГИЕВА** от Русе. За нейното предложение гласуваха 48 от общо 142 души (34%) за избор на лого на Националната селска мрежа. Конкурсът бе обявен в рамките на проект „Селска мрежа и ЛИДЕР“ на Министерството на земеделието и горите и Програмата на ООН за развитие в партньорство с Фондацията за реформа в местното самоуправление.

Вторият кръг в рамките на конкурса бе разглеждане на трите предложения за лого, събрали най-много гласове, от жури в състав Мирослава Георгиева, директор на дирекция „Развитие на селските райони“ в МЗГ, Гинка Капитанова, изпълнителен директор на ФРМС, и Таня Шумкова, проект „Селска мрежа и ЛИДЕР“. Журито потвърди избора на гласувалите за лого.

Логото победител ще бъде символ на Националната селска мрежа на страната ни и ще съпътства всички информационни материали, плакати, брошури, Интернет-страница, които Мрежата ще използва в своята дейност.

Поздравления за Десислава!

Благодарим на всички участници в конкурса и на всички, които се отзоваха на поканата да гласуват и изберат своето лого на Националната селска мрежа!

МЕСТНАТА ОБЩНОСТ НАРЕЧЕ СВОЕТО НАМЕРЕНИЕ „МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА КРЕСНА И СТРУМЯНИ - РАЗВИТИЕ БЕЗ ГРАНИЦИ“

В началото на септември 2006 г. Фондацията за реформа в местното самоуправление в рамките на програма „Подобряване на социалната среда“, подкрепена от Фондация „Чарлз Стюарт Мот“, започна партньорска инициатива с общините Кресна и Струмяни, свързана с процеса на създаване на по-добри условия за участие на местните общности в устойчивото развитие на селските райони.

В резултат на положителната първоначална нагласа в общинските ръководства за съвместна работа и широко информирание на местната общност от двете общини стартира процес на провеждане на публични дебати и дискусии с активно включване на всички заинтересовани страни на местно ниво - общинска власт, представители на земеделските производители, нестопанските организации, читалищата, организациите на хората с увреждания, бизнеса и представителите на социалния сектор. Целта на обществените срещи, дебати и информирание на населението е повишаване на готовността и разбирането на местно ниво относно бъдещите възможности за селските райони в рамките на националната политика в тази област и помощта от страна на Европейския съюз, както и създаване на **Местна инициативна група (МИГ)** по смисъла на подхода ЛИДЕР и **Местна стратегия за развитие на МИГ Кресна - Струмяни**.

ФРМС оказва цялостна техническа, финансова и методическа помощ за провеждане на серията от широки публични дискусии с участието на общностите на двете общини, използвайки своя методология на работа. В дългосрочен план успешният процес ще създаде предпоставки за устойчивата работа на Местната инициативна група, ще повиши капацитета на ядро от хора, готови да се ангажират с работа за развитие на територията си и ще даде възможност местната стратегия да кандидатства за финансиране след 2007 г. в рамките на Националната програма за развитие на селските райони.

Първата публична дискусия се проведе на 13 септември 2006 г. и домакин на събитието беше Община Струмяни. Над 40 души от местната общност се включиха в информационната среща, за да придобият представа за инициативата и да намерят своето място в процеса. По време на срещата пред аудиторията беше представено съдържанието на Националния план за развитие на селските райони на България за 2007 - 2013 г., както и информацията относно каква е Местна инициативна група,

каква е нейната роля за развитието на територията, какви са инструментите, с които МИГ борави и на какви критерии следва да отговаря. В края на първата информационно-дискусионна среща хората решиха всички бъдещи публични срещи да преминат под надслов **„Местна инициативна група Кресна и Струмяни - развитие без граници“**.

Като много важна част от подготовката на местно ниво за създаване на МИГ и разработване на Местната стратегия бе провеждането на **обучение и практически занимания с експертна група**, пряко ангажирана в работата, за да се осигури нужното разбиране и капацитет за успешна реализация на идеята. На **27 септември 2006 г.** ФРМС организира обучителен семинар в Струмяни, в който участие взе ядро от специалисти и представители на местни нестопански организации, изявили желание да се включат в работата по създаване на МИГ и разработване на Местната стратегия. Последващата стъпка е практическата работа на експертната група за подготовка на първоначалния анализ на ситуацията съгласно наличните човешки, финансови, природни, социални и икономически ресурси на територията на двете общини.

На **10 октомври 2006 г.** предстои следващата публична среща, която ще продължи целенасочено да информира хората за стартирания процес, да въвлече повече заинтересовани страни в работата, разчитайки на повишено разбиране и поемане на отговорност от страна на участниците.

За да доведем положителните намерения до успешен завършек, разчитаме и на активната подкрепа и участие на общинските ръководства и администрации в процеса на публичните дискусии, логистичната организация и конкретен финансов принос. ◆

НАЙ-ДОБРОТО ОТ ПРОФЕСИОНАЛНИЯ ОПИТ НА АСКО

Под това име беше обявен и се проведе семинарът на Асоциацията на специалистите по комуникации в общините (АСКО) на 19 и 20 септември 2006 г. в гр. София, с финансовата подкрепа на Американската агенция за международно развитие чрез Фондацията за реформа в местното самоуправление по проект №01-041-00/01.05.2006. Лектори на изключително амбициозната и интересна програма бяха членове на Асоциацията, били на специализации в чужбина. Те споделиха професионалния си опит с колегите по следните теми:

Таня Врайкова (МГС-София): Прозрачност в разработването и изпълнението на общинска стратегия за развитие по програма на институт „Отворено общество“ - Будапеща

Уляна Кьосева (пресаташе на Община Стара Загора): Местната власт в САЩ - прозрачност на управлението и свобода на информацията по програма IRIS (щат Айова)

Надя Петрова (PR на Община Петрич): Начален капитал при водене на публична кампания по програма на Института за развитие на демокрацията „Роберт Шуман“ - Будапеща

Маргарита Перникова (PR на Община Белене): Партньорство на местната власт и НПО при решаване на социалните проблеми в община Вигонца, Италия.

Целта на семинара беше да запознае участниците с добри европейски практики за подобряване информираността на гражданите, предлагане на повече и по-качествени услуги, решаване на някои социални проблеми и привличането им в подкрепа на общинските планове за развитие.

В семинара взеха участие специалисти по връзки с обществеността от цяла България. Всички участници получиха удостоверения и компакт диск със събрани успешни практики, разработени публични кампании, учебни материали и много снимки, отразяващи 6-годишния организационен живот на Асоциацията.

Следващото обучение на АСКО ще бъде в началото на ноември 2006 г. по проект „Референдум и гражданска инициатива“ в партньорство с Сдружение „Болкан Асист“

и финансовата подкрепа на Швейцарската агенция за развитие и сътрудничество. Домакин ще бъде Община Самоков.

На 19 септември 2006 г. Асоциацията на специалистите по комуникации в общините (АСКО) проведе своето VI- то Общо събрание в гр. София. Скъпи гости бяха представители на партньорски организации: Ирена Бонева от ФРМС, Мария Куманова от НСОРБ, Васил Панчаров - изпълнителен директор на НАСО РБ, Таня Врайкова - изпълнителен директор на Международни градски сътрудници, Румяна Велинова - изпълнителен директор на Център за европейско обучение „Лактея“ и др. Беше прочетен поздравителен адрес от министъра на държавната администрация и административната реформа Николай Василев, които даде висока оценка на шестгодишната дейност на Асоциацията.

Общото събрание прие отчетните доклади на Управителния и Контролния съвет на Асоциацията, както и насоките за развитие. Гласувано бе годишният членски внос за редовните членове да стане 30 лв., а на асоциираните да остане без промяна - 20 лв. ♦

За допълнителна информация:

АСКО, 1202 гр. София, ул. „Козлодуй“ 40

Михаела Малеева, изпълнителен директор

GSM 0884-705-760

e-mail: amco@abv.bg

БЪЛГАРСКИТЕ МАЛКИ И СРЕДНИ ПРЕДПРИЯТИЯ И СТРУКТУРНИТЕ ФОНДОВЕ НА ЕС

Министерството на икономиката и енергетиката през септември 2006 г. оповести резултати от проучване за готовността на българските малки и средни предприятия за участието им в усвояването на средства от Структурните фондове на Европейския съюз. Представяме ви някои основни моменти от тях.

Резултатите от проучването показват, че през следващите три години 35,4% от анкетираните фирми категорично биха потърсили подкрепа за инвестиционните си проекти от Структурните фондове.

За реализиране на своите инвестиционни проекти фирмите ще търсят финансова подкрепа по линия на Структурните фондове за технологично обновление на производството (49,4%), за покриване на стандартите/изискванията на ЕС (36,9%), за иновационни проекти за разработване на нови продукти/технологии/услуги (20,4%), за въвеждане на енергоспестяващи технологии (19,3%) и за модернизация на управлението на фирмата (14%).

Според резултатите от изследването средно около 27% от МСП не са запознати с **изискванията** по отношение на СЕ маркировките, опазването на околната среда, управлението на качеството, вътрешната организация на производството, условията и безопасността на труда. Всяка втора фирма не е запозната със сроковете за въвеждане на отделните изисквания. Само между 10% и 23% от анкетираните фирми покриват напълно европейските изисквания. Въпреки че не покриват изискванията на ЕС, около 70% от МСП са оптимисти и смятат, че ще устоят на конкурентния натиск от страна на общия европейски пазар. МСП обаче имат намерение да покрият изискванията, защото 50% от заявите намерение за инвестиции през следващите 3 години ще финансират въвеждането на тези стандарти, а 36,9% от тях биха кандидатствали по Структурните фондове за покриване на тези инвестиции.

По отношение на **иновациите** общите резултати от изследването са сравнително ниски - 15,6 % от изследваните фирми биха кандидатствали за дейностите по приоритет 1 (6,4% за стартиращи фирми; 4,4 % за НИРД проекти; 4,8 % за про-иновативна инфраструктура), но трябва да се вземе под внимание фактът,

че иновационната активност на предприятията се изразява преди всичко във въвеждането на нови продукти за тях самите или за българския пазар и в много по-малка степен - в разработването и внедряването на международни иновации. Това предполага развитието на сравнително широка и обхватна подкрепа за МСП в България с цел както укрепване и растеж на съществуващите иновативни предприятия, така и създаване на повече нови такива.

Проблемът с **достъпа до финансиране** е ключов за капацитета на МСП да усвояват Структурните фондове. Достъпът до външно финансиране е критично условие за усвояването на средствата от Структурни фондове и програми, защото от него зависи капацитетът на повечето малки и средни предприятия да осигурят съфинансиране. От достъпа до външно финансиране зависят и мащабите на иновационна дейност и растеж на фирмата, които определят шансовете за участие в грантовите схеми.

Достъп до кредит през последните три години са имали 44% от анкетираните. Около 37% от участниците в изследването са ползвали търговски кредит през последните три години. Малкият и средният бизнес все още не разчита достатъчно на сектора на финансовото посредничество, а ползва главно собствени средства. Тази констатация е още по-валидна по отношение на новите и стартиращи фирми. Сред основните пречки, които респондентите посочват за достъпа им до банкови кредити, са високите лихви (54,3% от респондентите), „скритите“ разходи по кредита (19%), както и прекомерните изисквания за обезпечения (40%). Именно поради тази причина европейските програми за финансиране на бизнеса се разглеждат като отделен случай на небанково финансиране. На фирмите се предоставят средства на цена, значително по-ниска от тази на кредитния ресурс. Несъмнено тези средства са привлекателни за МСП - показател за това е високата оценка, която респондентите дават за полезността на приоритет 3 от ОП за развитието на дейността им - 40,9%.

Близко 60 % от **бизнес плановите** на фирмите са с хоризонт от една година, и едва 17 % са с хоризонт над 4 години, като само 2 % са с хоризонт от 6 до 10 години, който покрива хоризонта на ОП - сериозна струк-

турна пречка за синхронизирането на техните бизнес-процеси с работата на оперативните програми и Структурните фондове на ЕС.

Данните показват наличие на зависимост между това дали фирмите планират своето бизнес развитие и разработват писмени бизнес планове, от една страна, и нагласата и готовността на МСП да кандидатстват за подкрепа чрез ОП „Конкурентоспособност“ - от друга. Като цяло болшинството от предприятията, които биха се възползвали от финансова подкрепа за повечето дейности по тази Оперативна програма, разработват писмени бизнес планове за развитие за различни срокове - съответните дялове варират между 59 и 75%.

Твърде слаба е активността на фирмите при участието им в **конкурси по европейските фондове и програми**. Само 1,4% от анкетираните фирми декларират, че са получили финансова подкрепа по линия на програма ФАР; 1,6% от анкетираните фирми са получавали финансиране от програма САПАРД; 0,7% са получили финансова подкрепа от ИСПА. 89,5% от анкетираните фирми никога не са кандидатствали за финансова подкрепа от европейски и международни фондове и програми.

Причините за това са няколко, от които по-важните могат да бъдат обобщени както следва: недостатъчен вътрешнофирмен капацитет за участие; сложни и бюрократични процедури (29,1%), липса на достатъчно информация за европейските програми (28,4%), както и необходимо съфинансиране на проектите (30,2%). МСП са слабо информирани относно възможностите за работа със Структурните фондове на ЕС - 45% от анкетираните фирми са отговорили, че са запознати в малка степен с възможностите за работа със Структурните фондове, а 40,9% от тях, че изобщо не са запознати с тези възможности.

Изводите, които се налагат, са двупосочни. От една страна, МСП не са активни в търсенето на информация, и заемат изчаквателна позиция, за да се ориентират за ситуацията след присъединяването. Бизнесът се оплаква от липса на достатъчно и ясна информация, но самите бизнесмени споделят, че не търсят информация и не проявяват активност.

От друга страна, информационните кампании по отношение на възможностите за кандидатстване по СФ са все още в предварителен етап и не предоставят достатъчно конкретна информация. Самите документи не са на етап на пълна готовност, когато могат да се споделят детайли по условията на кандидатстване и допустимост.

По <http://www.mie.government.bg/>

■ **Татяна Горанова**

Социални права, www.socialrights.org

Полският нестопански сектор

Полският нестопански сектор е уреден в Закон за обществената полза, по който са регистрирани над 70 000 нестопански организации (НПО). Само 10 % от тях работят в столицата Варшава. Съществуват няколко големи местни фондации, които не само финансират проекти, но и оказват информационна, методологическа и техническа помощ на малките НПО. Такива са:

- Група Заграница;
- SPLOT - мрежа за поддръжка на НПО;
- OFOP - полски информационен форум за НПО;
- Фондацията за социални и икономически инициативи и други.

Институтът за обществени дела, който е генератор за идеи и наблюдава развитието на политиката и икономиката не само в Полша, но и в чужбина, безкористно подпомага НПО, предоставяйки им информация за тенденциите, насочвайки ги към най-перспективната сфера на действие.

По закон, за да се кандидатства с проекти, финансирани от Структурни фондове, е необходимо НПО да си партнират с местната власт. Затова и местното самоуправление работи с нестопански организации от всички сфери - за развитието на общините, на местната култура, на образованието и спорта, но най-вече в социалната сфера.

Доброволчеството

В Полша силно е застъпено доброволчеството. Доброволците са обикновено ученици от горните класове и студенти, но такава работа вършат, разбира се, и хора от всички възрасти. Например в много НПО счетоводството се води от студенти. Юридическите консултации за НПО и за хора в нужда също се предоставят от доброволци.

Извършвайки неплатена работа за по няколко часа на седмица или месец, младите хора имат възможност да повишават своята квалификация и опит, да научат повече за нестопанските организации, а също и да придобият рутина в работата. Такава работа се счита за трудов стаж и е престижно, когато в автобиографията пише, че лицето е работило към някоя НПО като доброволец.

Ngo.pl

Информационният портал www.ngo.pl е създаден през 1990 г. и непрекъснато се актуализира и обогатява. Съдържа база данни за над 70 000 организации,

КАКВО МОЖЕМ ДА НАУЧИМ ОТ ОПИТА НА ПОЛСКИЯ НЕСТОПАНСКИ СЕКТОР?

обществени институции, местни власти, доброволчески организации. Дава информация за конкурси за проекти и донори, за семинари и конференции, предоставя широк форум за нестопанските организации. Има между 14 000 и 20 000 посещения дневно.

Изводи за България

■ В България, за да работи по-добре третият сектор, за да има по-голяма тежест и влияние в обществения живот, за да постига по-значими успехи, трябва НПО да започнат да работят по-активно и в мрежи и да си помагат взаимно. Това ще подобри ситуацията на НПО особено в по-малките населени места.

■ При новите условия и в навечерието на приемането ни в Европейския Съюз (ЕС) е необходимо да започне процес на обединяване на НПО в асоциации и платформи, а също и да се засилят връзките с подобни структури от и извън ЕС. Помагайки на НПО от развиващите се страни, ние ще успеем да продължим развитието на третия сектор у нас.

■ Особено внимание трябва да се обърне на възпитаване у хората и особено у младежите на съзнанието, че работата като доброволец е полезна и престижна. Важно е да се създадат повече организации на доброволците и да се популяризира тяхната работа.

■ Трябва да се работи активно с представителите на властта и да се изисква от тях прозрачност при обявяване на конкурси и оценяване на проекти. В комисиите по оценяването да има представители от третия сектор, които да се сменят всяка година, за да не се създава корупционна атмосфера.

■ Важно е да се поддържа атмосфера на колегиалност, на взаимопомощ и съпричастност в третия сектор. Да се създаде, разпространява и популяризира непрекъснато Етичен кодекс на НПО, а организациите да работят като партньори, които са равни помежду си и винаги имат добри практики, които да споделят.

От 3 до 11 септември 2006 г. 10 представители на местната власт от **Тетевен, Панагюрище, Бяла, Гоце Делчев, Кнежа, Разлог, Севлиево и Враца** посетиха Тексас, САЩ. Обучителното пътуването бе в рамките на проект „Местно икономическо развитие и маркетинг на българските общини“ на ФРМС и МАГУ и се осъществи с финансовата подкрепа на Американската агенция за международно развитие.

Акцентът на обучението „от колеги на колеги“ бе **икономическото развитие на местно ниво** и опитът на САЩ. В гостуващата група участваха кметове, заместник кметове, директори и ръководители на икономически отдели от българските общини.

Бяха посетени 4 общини - Сан Антонио, Юнивърсъл Сити, Ню Браунфилд и Сан Маркос. Благодарение на отличната организация и наситена програма работните срещи запознаха българите с моделите на местното самоуправление в САЩ, ролята на кмета и общинските съвети, формирането на общинските бюджети и разработването на стратегии за икономическо развитие за местно и регионално развитие.

Особено внимание бе отделено на дебатите в сферата на местното икономическо развитие и инициативите за привличане на инвестиции и задържане на фирмите, промоция и маркетинг на общината.

Виолета Божинова, началник отдел „Маркетинг и инвестиционни проекти“, Община Враца:

„Изключително ценно и интересно беше да обменим опита си във воденето на преговори с потенциалните инвеститори и стимулите, които общините предлагат на инвеститорите. Посетихме няколко индустриални парка, едно общинско летище и един център за подготовка на работната сила за фирмите.

Запознахме се с хора, силно мотивирани да работят за развитието на местната общност, планиращи дейностите в дългосрочен аспект и включващи гражданите в публични дискусии по важните въпроси. Върнахме се с още по-голямо желание да работим за икономическото развитие на нашите общини.

Благодарим на организаторите МАГУ и ФРМС, че ни дадоха тази възможност.“

От 28 до 30 септември 2006 год. в хотел „Кремиковци“, Витоша, Фондацията за реформа в местното самоуправление проведе обучителен семинар на тема **„Стратегическо планиране“** по поръчка на Фондация „С.Е.Г.А. - Старт за ефективни граждански инициативи“, София. Участници в семинара бяха организации,

включени в Мрежата от граждански организации на Фондация С.Е.Г.А.

Семинарът надгражда обучението, проведено от 22 до 24 юни 2006 година на тема „Взаимодействие на неправителствените организации с местната власт“.

Основни теми на семинара бяха:

- Стратегия, анализ на средата, продукти и клиенти на организацията;

- SWOT и STEP анализ. Визия и мисия на организацията;

- Изработване на план за действие и индикатори за изпълнение;

- Развитие на организационната структура;

- Развитие на човешкия ресурс в организацията.

В обучението участваха 20 представители на НПО от **Казанлък, Кюстендил, Мездра, Ракитово, Раковски, Сапарева баня, Севлиево и Хасково**.

По време на семинара участниците разработиха мисия, визия, стратегически и конкретни цели, както и План за действие на своите организации.

Лектори на семинара бяха Николета Ефремова и Татяна Цанева, ФРМС.

Стартира партньорска инициатива на Министерството на земеделието и горите, Програмата на ООН за развитие и Фондацията за реформа в местното самоуправление, която цели да информира заинтересованите страни в областта на развитието на селските райони относно идеята за сформирание на Национална селска мрежа на България. Информационната кампания е част от проект „Селска мрежа и ЛИДЕР“, който насочва своите усилия към подобряване на готовността на местно ниво за по-ефективно използване на възможностите, които страната ни ще има по линия на фондовете на Европейския съюз за развитие на селските райони и ще работи за създаването на Националната селска мрежа.

Първата стъпка по посока на формирането на **Националната селска мрежа** - каквато всяка страна членка на Европейския съюз следва да създаде, е предоставяне на информация и широко оповестяване на концепцията за Селската мрежа на България. Това ще даде възможност на всички потенциални участници в Мрежата - фермери, земеделски камари, групи производители и асоциации на земеделски и горски кооперации, браншови организации, нестопански орга-

низации, Местни инициативни групи, читалища, общини и техните сдружения, Министерството на земеделието и горите и неговите регионални структури и др. да научат повече за идеята и да припознаят своето място в една такава национална платформа за обмен на информация и партньорски инициативи за развитието на селските райони.

Представяме и предварителния график на провеждане на информационните срещи по региони, за да дадем възможност на всички заинтересовани да се включат в кампанията:

10 октомври 2006 г. - Благоевград

13 октомври - Вършец

17 октомври - Шумен

18 октомври - Велико Търново

24 октомври - Пловдив

25 октомври - Ямбол

За повече информация:

Марина Димова,

координатор на проекта, ФРМС

тел.: 02/9768931 и

www.flgr.bg, бутон „Селска мрежа“

Станете част от Националната селска мрежа на България!

От 3 до 5 ноември 2006 г. в София ФРМС ще проведе трети път тази година курс **„Практическо обучение на фасилитатори“**. Целта на обучението е да се подобрят уменията на участниците за ръководене на екипи, водене на дискусии, работни срещи, форуми и фокус групи.

В резултат от курса участниците ще умеят:

- да се представят успешно пред аудитория;

- да формулират подходящи въпроси, тези и задачи към групата;

- да водят дискусии;

- да използват различни методи на мозъч-на атака;

- да перифразират;

- да постигат съгласия в група;

- да използват пространството и езика на тялото по подходящ начин.

Методи на работа:

- индивидуални презентации;

- практическо фасилитиране на работна среща;

- упражнения по креативност;

- самостоятелна работа.

Такса за участие: 300 лв. (таксата включва работни материали, кафе-паузи, обеда)

В края на обучението участниците получават Сертификат.

За повече информация:

Николета Ефремова,

тел.: 02/976 89 32

e-mail: nefremova@flgr.bg

През месец октомври 2006 г. започва есенният цикъл обучения за професионална квалификация, които Центърът за обучение и квалификация към ФРМС организира съвместно със Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

Курсовете са тридневни в рамките на 24 академични часа.

Цената на един курс е 120 лв. с ДДС.

В края на обучението участниците получават удостоверение от Софийския университет.

Темите и датите на провеждане, са както следва:

20 - 22 октомври 2006 г.

Разработване на проекти по програми на ЕС

27 - 29 октомври 2006 г.

Структурни фондове на ЕС. Оперативни програми. Финансиране на програми за периода 2007 - 2013 г. по линия на Оперативните програми

3 - 5 ноември 2006 г.

Местно икономическо развитие и маркетинг (нов модул)

10 - 12 ноември 2006 г.

Успешно представяне пред публика

За повече информация:

Николета Ефремова

тел.: 02/976 89 32

e-mail: nefremova@flgr.bg

Фондацията за реформа в местното самоуправление ви кани на първата

Годишна конференция

„Общините и бизнесът - партньори за икономическо развитие“

29 и 30 ноември 2006 г., х-л „Хилтън“, София

Конференцията „Общините и бизнесът - партньори за икономическо развитие“ има амбицията да се превърне в ежегодна среща на представителите на публичния и частния сектор. Темите, които ще бъдат разглеждани тази година, включват:

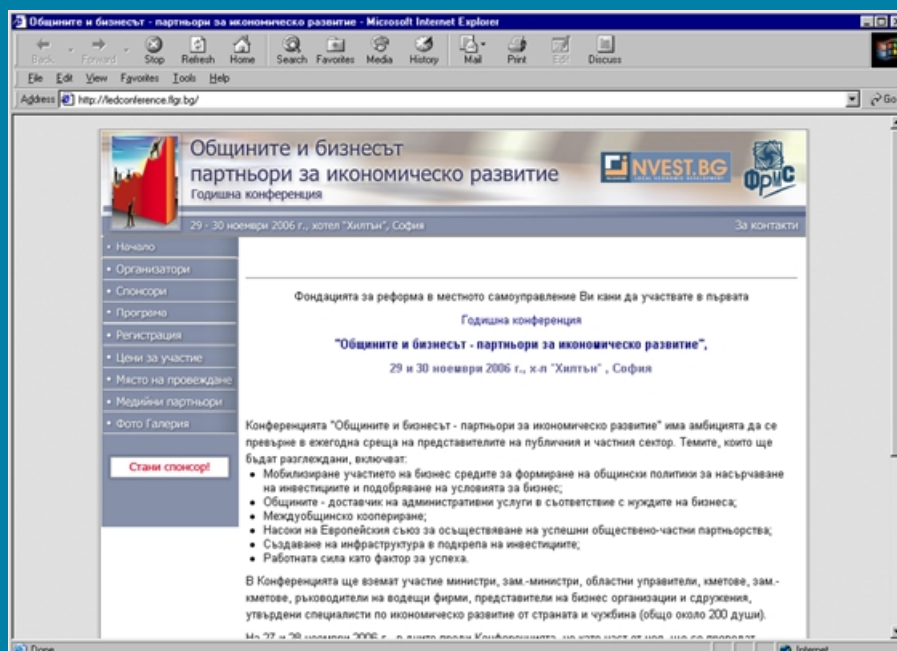
- Мобилизиране участието на бизнес средите за формиране на общински политики за насърчаване на инвестициите и подобряване на условията за бизнес;
- Общините - доставчик на административни услуги в съответствие с нуждите на бизнеса;
- Междубщинско коопериране;
- Насоки на Европейския съюз за осъществяване на успешни общественно-частни партньорства;
- Създаване на инфраструктура в подкрепа на инвестициите;
- Работната сила като фактор за успеха.

В Конференцията ще вземат участие министри, зам.-министри, областни управители, кметове, зам.-кметове, ръководители на водещи фирми, представители на бизнес организации и сдружения, утвърдени специалисти по икономическо развитие от страната и чужбина (общо около 200 души).

На 27 и 28 ноември 2006 г., в дните преди Конференцията, но като част от нея, ще се проведат съпътстващи обучения, в които ще участват около 100 души.

Конференцията ще предостави богати възможности за срещи с потенциални партньори и клиенти.

<http://ledconference.flgr.bg/>

Издаването се финансира от Американската агенция за международно развитие
Главен редактор *Линка Капитанова* Редакционна колегия *Росица Райчева, Маргита Димова*
бул. „Йерусалим“, бр. 51; Бизнес-сграда, Офис 2; ж.к. Маджост-1; София 1784
тел.: (02) 976 89 89 факс: (02) 976 89 30 www.flgr.bg flgr@flgr.bg